

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1951

N:o 15—18.

-
- Innehåll:** N:o 15. Landskapslag om ändring av landskapslagen angående erläggande av belöning för inom landskapet Åland dödat rovdjur och dödad säl samt havstrut, utfärdad den 26 juli 1949.
- N:o 16. Landskapslag angående allmän trafikstadga för landskapet Åland.
- N:o 17. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland, utfärdad den 5 april 1949.
- N:o 18. Landskapslag angående folkskolnämnder i landskommunerna uti landskapet Åland.
-

N:o 15.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen angående erläggande av belöning för inom landskapet Åland dödat rovdjur och dödad säl samt havstrut, utfärdad den 26 juli 1949.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 21 mars 1951.

Utfärdad i Mariehamn den 4 april 1951.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att §§ 3, 5 och 7 i landskapslagen den 26 juli 1949 angående erläggande av belöning för inom landskapet Åland dödat rovdjur och dödad säl samt havstrut (22/49) skola erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

Skottpenning för rödräv utbetalas åt den, som uppvisar skinnet av ett sådant djur. För före den 1 juli dödad unge av rödräv erlägges blott hälften av belöningen för dödandet av fullvuxet djur. Ifall för unge fordras samma skottpenning som för fullvuxet djur, bör på anfordran intygas företes över att den blivit dödad efter den 1 juli.

Skinnen av de rödrävar, för vilka skottpenning erlagts, böra på ryggsi-

dan c:a 5 cm från svansen förses med tre c:a 3 millimeter stora hål, som bilda en liksidig triangel, vars sidor äro c:a 3 cm långa.

Förteckning över de rödrävar, för vilka skottpenning erlagts, bör årligen inom januari månad insändas till landskapsnämnden.

5 §.

Skottpenning för fullvuxen havstrut utbetalas åt den, som till vederbörande myndighet överlämnar fågelns näbb och fötter.

För ägg av havstrut erlägges belöning med en fjärdedel av den i 1 mom. nämnda skottpenningens belopp.

7 §.

Såsom bevis inlämnade sälkäkar,

trutnäbbar, -fötter och -ägg böra ome- myndighet antingen brännas eller på
delbart på åtgärd av vederbörande annat sätt fullständigt förstöras.

Mariehamn den 4 december 1950.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON

talman.

Tor Brenning
vicesalman.

Carl Carlsson
vicesalman.

N:o 16.

Landskapslag

angående allmän trafikstadga för landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 21 mars 1951.

Utfärdad i Mariehamn den 4 april 1951.

I enlighet med Ålands landstings be- slut stadgas:

1 kap.

Landskapslagens tillämpning.

1 §.

Denna landskapslag gäller all trafik på allmän väg, gata och annan allmän plats, så ock på is och enskild väg, som allmänt befares.

2 kap.

Bestämmelser för samtliga, som färdas på väg.

2 §.

Varje vägfarande skall iakttaga all den omsorg och varsamhet, som till förekommande av olycksfall är av nöden. Han skall taga hänsyn till andra, som färdas på vägen och deras trygghet, som bo eller uppehålla sig vid denna, så ock beakta vid väg uppställda trafik-

märken, efterkomma polismans anvisningar till trafikens ordnande och stanna, så snart polisman därtill giver tecken.

3 §.

Bestämmelser för andra vägfarande än gående.

Det åligger vägfarande att vid möte med annan vägfarande hålla till höger och tillika i nödig mån sakta farten.

På mjuk eller med lös småsten belagd väg eller vid smutsigt väglag skall fordons hastighet så nedbringas att andra vägfarande eller fotgängare ej nedstänkas eller skadas av kringflygande sten.

Där körbanans bredd och beskaffenhet det tillåta, skall högra delen av vägen användas.

I vägkurva, trafikledskorsning, vid uppstigning på backkrön och annorstädes, där utsikten är skymd, skall vägfarande färdas så nära högra väggkanten

som möjligt och, om fordonet är försett med ljud- eller ljussignalanordning, vid behov giva lämplig signal.

Angående avgivande av ljudsignal vid framförande av bil eller annat motorfordon i Mariehamn och tätbefolkat bosättningscentrum på landsbygden samt i tätbebyggt område i by stadgas i landskapslagen om trafik med motorfordon.

4 §.

Är vägen så smal, att någondera av de mötande är tvungen att vika av från vägen, vike ridande för åkdon, cykel för annat fordon, kärra för vagn, mindre vagn för större, tomt fordon och fordon med färdande för lass och mindre lass för större. Vid trång bro vänta den, som först med tecken eller tillrop blivit varskodd, tills den andra kommit över. Är väg i backe så smal, att passerande på själva vägen icke är möjligt, skall den, som färdas uppför, antingen stanna nedanför backen eller draga sig tillbaka till lämpligt mötesställe. Är väg annorstädes så smal, att någondera är tvungen att draga sig tillbaka, skall den göra det, som har den kortaste sträckan eller eljest bättre möjlighet därtill.

5 §.

Vill vid färd i samma riktning den bakom färdande företaga omkörning, giva det medelst ljud- eller ljussignal eller på annat lämpligt sätt tillkänna. Den framförvarande bör därvid på lämpligt sätt låta förstå, att signalen uppfattats, samt vika till höger och sakta farten, så att den omkörande utan olägenhet kan passera.

Den omkörande skall iakttaga särskild försiktighet vid omkörning och får icke återföra sitt fordon till högra sidan av vägen, innan han förvissat sig om, att detta kan ske utan risk eller

olägenhet för det omkörda fordonets färd. Omkörning vare förbjuden, då mötande fordon är i annalkande, samt i vägkorsning, på smal bro, i vägkurva, där utsikten är skymd av träd, byggnader eller andra dylika hinder, så ock på backkrön och backsluttning samt i brant utförsbacke och annorstädes, där till följd av terrängens beskaffenhet fara kan hota.

Omkörning vare förbjuden, där den ej kan ske utan överskridande av den för fordonet tillåtna maximihastigheten.

Fordon må ej föras så nära framförvarande fordon att, därest detta stannas, fara för påkörning är för handen.

6 §.

Stannas fordon på altmän trafikled, skall det placeras så nära högra kanten av vägen som möjligt. Under mörker skall fordon, som lämnas stående på väg, vara försett med belysnings- eller reflexanordningar, som utsända eller reflektera ljus såväl framåt som bakåt.

Fordon må ej stannas, där trafikleden är trång, ej heller i kurva eller vägkorsning eller på backkrön eller backsluttning eller annorstädes, där utsikten framåt eller bakåt är skymd.

7 §.

Förkörsrätt i trafikledskorsning tillkommer den, som färdas på väg eller gata, som av landskapsnämnden eller, ifråga om Mariehamns stadsområde, på stadsstyrelsens framställning av magistraten förklarats för huvudled. På väg som leder till huvudled skall på lämpligt avstånd från korsningen finnas ett varningsmärke, som anger korsningen.

Den, som från kommunalväg, bygdeväg eller enskild väg kommer till landsväg eller från gårdsplan till trafikled,

skall iakttaga särskild varsamhet och giva företräde åt den, som färdas på landsvägen eller trafikleden.

I andra än i 1 och 2 mom. nämnda fall skall i korsningen den vägfarande, som har annan på sin högra sida, låta denna först passera korsningen, dock att maskindrivet fordon äger förkörsrätt framom annat fordon.

Där polisman leder trafiken, skall hans teckengivning åtlydas.

8 §.

Vid ändring av färdriktning skall förare med användning av riktningsvisare, där sådan är föreskriven, eller annars genom utsträckning av högra eller vänstra handen i god tid angiva, vilken kurs han ämnar taga. Förare, som ämnar sakta farten eller stanna, skall genom att höja hand eller på annat lämpligt sätt i god tid därom varsko bakom kommande fordon.

Sträcker sig last eller del därav utöver belysningsanordningen baktill på fordonet, skall på den utskjutande delens ända vara anbragt ett tydligt skönjbart tygstycke eller, när belysningsanordning bör vara tänd, en lykta eller reflektor, som visar rött sken.

9 §.

Vägfarande bör ovillkorligen stanna sitt fordon och lämna passage för bil, varmed sjuk transporteras, polisbil, som användes vid färd i brådskande tjänsteärend, så ock för bil, som för brandväsendets räkning användes vid färd till brandplats. Härvid må på nämnda fordon signalapparat med gäll ton användas.

Vägfarande skall ock lämna likprocession fri plats att passera.

4 kap.

Särskilda bestämmelser för cyklar.

10 §.

Cykel skall vara försedd med ringklocka eller annan lämplig signalapparat. Åtminstone nedre delen av bakhjulets stänkskärm bör vara vitmålad.

Vid cykelåkning under mörker skall cykeln vara framtill försedd med lykta, som utsänder vitt sken, och baktill med reflexanordning, som vid belysning återkastar rött sken.

Bländande ljus må icke begagnas på väg, där tillfredsställande belysning är anordnad, eller vid möte med annan vägfarande än gående.

11 §.

Två eller flere personer må icke färdas på cykel, som är avsedd för en person. Dock må person, som fyllt sexton år, medföra ett högst tio år gammalt barn, där särskilda anordningar härför vidtagits på cykeln.

Det åligger cyklande att hålla båda fötterna på pedalerna samt åtminstone den ena handen på styrstången.

12 §.

Cyklande må ej färdas i bredd på körbana, där denna är smal eller trafiken livlig eller utsikten skymd eller då annat fordon nalkas.

Cyklande skall, där cykelbana finnes, använda denna.

Cyklande må ej under trafik fatta tag i annat fordon eller eljest låta sig dragas.

5 kap.

Särskilda bestämmelser för gående.

13 §.

Gående skall använda gångbana, där

sådan finnes. Finnes ej gångbana, skall gående använda högra kanten av vägen.

Vid möte på gångbana skola de mötande hålla till höger.

Finnes cykelbana, men ej gångbana, skall gående använda cykelbanan.

Det åligger gående att iakttaga särskild försiktighet vid beträdande av körbana samt i vägkorsningar. Gående må ej genom att onödigtvis uppehålla sig på körbana eller på annat sätt hindra eller försvåra trafiken med fordon. Då fordon nalkas, skall gående genom att hålla sig så nära högra kanten av vägen som möjligt lämna fordonet tillfälle att passera.

Vid passerande över körbana skall gående, där särskilt övergångsställe finnes, använda detta. Annorstädes bör gående i allmänhet passera vinkelrätt över körbana.

Mariehamn den 4 december 1950.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON
talman.

Tor Brenning
vicetalman.

Carl Carlson
vicetalman.

N:o 17.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland, utfärdad den 5 april 1949.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 21 mars 1951.

Utfärdad i Mariehamn den 4 april 1951.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att 57 § i landskapslagen den 5 april 1949 om trafik med motor-

fordon i landskapet Åland (13/49) skall erhålla följande ändrade lydelse:

6 kap.

Särskilda föreskrifter.

14 §.

Den, som bryter mot denna landskapslag, straffes med högst femtio dagsböter.

15 §.

Med avseende å trafik i Mariehamn skola, utom vad i denna landskapslag är stadgat, bestämmelserna i vederbörligen fastställd polisordning eller trafikstadga lända till efterrättelse, såvitt dessa bestämmelser ej stå i strid med denna landskapslag eller landskapslagen den 5 april 1949 om trafik med motorfordon i landskapet Åland.

16 §.

Genom denna landskapslag upphäves Ålands landstings beslut om antagande av vägtrafikstadga för landskapet Åland, utfärdad den 8 juli 1931.

57 §.

1. Var, som utan vederbörligt tillstånd utövar yrkesmässig trafik med motorfordon eller yrkesmässigt meddelar undervisning i körning med sådant fordon, straffes med högst tvåhundra dagsböter.

Samma straff ådömes ägare av motorfordon, vilken uppsåtligen eller av oaktsamhet till förare antager person, som ej innehar vederbörligt körtillstånd, eller eljest tillåter dylik person framföra motorfordon.

2. Var, som bryter mot bestämmelserna om motorfordonens maximihastighet eller om försiktig körning, straffes med böter. Har han därvid ådaga lagt grov vårdslöshet eller visat uppenbar likgiltighet för andras trygghet, vare straffet fängelse i högst ett år.

3. Motorfordons förare, som i de uti 30 § mom. 4, p. a) nämnda fall underlåter att stanna fordonet, straffes med böter eller fängelse ej utöver tre månader.

Lag samma vare, där förare ej stannar fordonet i fall, som i 30 § 4 mom. p. b) sägs, eller vägrar att avgiva där nämnda upplysningar eller i övrigt icke iakttagit vad i sagda moment stadgats.

4. Var, som i syfte att hindra fordonets igenkännande, förser motorfordon, som icke är registrerat eller vars användning icke på annan grund tillåtits med igenkänningsmärke, som är förvillande likt av vederbörande myndighet tilldelat igenkänningsmärke, eller å motorfordon, som med vederbörande myndighets tillstånd brukas i trafik, anbringat sådant märke i stället för det av myndigheten tilldelade igenkänningsmärket eller ock ändrar, täcker eller avlägsnar av vederbörande myndighet tilldelat igenkänningsmärke,

straffes med böter eller med fängelse ej utöver sex månader.

Brukar han fordonet, vare straffet böter eller fängelse högst ett år. Samma straff ådömes jämväl den, som brukar motorfordon, vars igenkänningsmärke han vet vara ändrat, täckt eller avlägsnat, på sätt härom sägs.

5. Var, som vid framförande av motorfordon är drucken eller påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel, dömes till fängelse eller till tukthus i högst tre år eller, då brottet icke förorsakat fara för den allmänna trafiksäkerheten, och omständigheterna även eljest äro synnerligen mildrande, till böter.

Överlåter ägare eller innehavare av motorfordon eller den, i vars bruk fordonet är, fordonet att brukas av person, som är uppenbart drucken eller, såvitt honom är bekant, påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel, straffes överlåtaren med fängelse eller böter.

Har någon vid framförande av motorfordon i drucket eller av alkohol eller annat berusningsmedel påverkat tillstånd genom vårdslöshet eller oaktsamhet vållat, att annan person dött eller tillfogats svår kroppsskada, skall dessutom tillämpas, vad i 21 kap. 10 § strafflagen är stadgat, dock så, att straffet, där omständigheterna äro försvårade, kan höjas för dödsförvållande till tukthus i högst sju år och för vållande av svår kroppsskada till tukthus i högst sex år.

6. Var, som eljest bryter mot denna landskapslag eller med stöd därav meddelade föreskrifter, straffes, där ej anorstädes strängare straff för förseelsen är utsatt, med högst femtio dagsböter. Dock vare den, som vid framförande av motorfordon underlåtit att medföra i 31 § 1 mom. nämnda handlingar och se-

nast på den tredje söckendagen därefter digheterna giva vid handen, att förse-
 uppvisar dem för vederbörande polis- elsen föranletts av tillfälligt förbiseen-
 myndighet, fri från straff, där omstän- de.

Mariehamn den 4 december 1950.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON
 talman.

Tor Brenning
 vicetalman.

Carl Carlson.
 vicetalman.

N:o 18.

Landskapslag

angående folkskolnämnder i landskommunerna uti landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 21 mars 1951.

Utfärdad i Mariehamn den 4 april 1951.

I enlighet med Ålands landstings be-
 slut stadgas:

1 §.

I landskommun med flere än en folk-
 skola skall för folkskolväsendets enhet-
 liga ledning finnas en folkskolnämnd,
 som utses av kommunalfullmäktige för
 tre år i sänder.

I kommun med endast en folkskola
 skall folkskoldirektionen ombesörja
 folkskolnämnds åligganden.

Beträffande val av folkskolnämnd
 gäller, vad om val av kommunala näm-
 nder är stadgat.

2 §.

Till folkskolnämnd höra minst fem
 medlemmar, av vilka minst en bör vara
 lärare.

De medlemmar, vilka inväljas i folk-
 skolnämnden, skola vara personer, som
 intressera sig för folkskolans bästa.

3 §.

Folkskolnämnden väljer inom sig för
 ett år i sänder ordförande, viceordfö-
 rande och sekreterare samt vid behov
 andra funktionärer. Om valet skall
 folkskolinspektorn i landskapet medde-
 las.

4 §.

Folkskolnämnden sammankallas av
 ordföranden eller, vid förfall för honom
 av viceordföranden så ofta ärendena det
 påkalla. Folkskolnämnden bör oför-
 dröjligen sammankallas, då ordföran-
 den i kommunalfullmäktige eller i kom-
 munalnämnden eller folkskolinspektorn
 sådant påyrkar.

Folkskolnämnden bör fastställa, huru
 kallelse till sammanträde skall äga rum.

5 §.

Envar, som är anställd vid kommu-
 nens folkskolväsende, är berättigad att

skriftligt för folkskolnämnden framlägga önskemål beträffande skolan och närmast hans eget arbete.

Folkskolinspektör och företrädare för kommunalfullmäktige, kommunalnämnden samt skolläkaren äga vid folkskolnämndens sammanträden yttranderätt men ej rösträtt.

6 §.

Folkskolnämnden är beslutförför, då minst tre medlemmar äro närvarande vid sammanträdet.

7 §.

Folkskolnämndens beslut skola antecknas i protokoll.

8 §.

Folkskolnämnden äger följa, övervaka och leda folkskolväsendet i kommunen med beaktande av dess enhetlighet och i detta syfte:

1) övervaka bränsleförbrukningen i skolorna, minst en gång i året avsyna den fasta och den lösa egendomen i varje skola, varvid genom jämförelse med kommunens förefintliga förmögenhetsförteckningar och genom anteckning i protokollet utredas, i vilket skick skolbyggnaderna, inventarierna, undervisningsmaterielen, lärare- och elevbiblioteken, skolträdgården och lärarnas odlingsjord befinna sig, samt vilken egendom som förkommit eller förstörts, ävensom i stöd av besiktningen för kommunalnämnden framlägga förslag om de åtgärder ärendet påkallar;

2) tillse, att skolbispisningen är väl ordnad samt att mindre bemedlade elever i tillräcklig grad understödas, ävensom övervaka långväga elevers skjutsning och inkvartering;

3) övervaka, att förteckningarna över läropliktiga barn föras med omsorg och att läroplikten regelbundet fullgöres samt att direktionerna till landskapsnämnden anmäla alla dövstumma och blinda, som uppnått skolåldern, så att för dem i tid ordnas nödig undervisning;

4) åtminstone en gång i året sammankalla kommunens lärare och medlemmarna av direktionen till gemensamt sammanträde för att rådgöra om frågor, som angå folkskolväsendet, samt lärarna till gemensamt sammanträde för att besluta om de läroböcker, som skola användas i kommunens folkskolor, uppgöra sammanträdets program och utse ordförande samt i god tid underrätta folkskolinspektorn om sammanträdet;

5) för kommunalfullmäktige bereda ärenden angående folkskolan, granska de olika skolornas förslag till utgiftsstat samt bilägga utlåtande om dem ävensom på anfordran av kommunalfullmäktige, kommunalnämnden, folkskolinspektorn och landskapsnämnden avgiva utlåtanden och utredningar i ärenden angående kommunens folkskolväsende;

6) i ärenden, som beröra folkskolans distriktsindelning och planeringen av läropliktens verkställighet, tjänstgöra som det utskott, varom är särskilt stadgat angående verkställighet av lagen om läroplikt;

7) i stället för direktionen handlägga ärenden, vilka angå tre eller flere skolors gemensamma lärare eller timlärare, så ock utgöra direktion vid organisationen av gemensam dagfortbildningsundervisning för flere skoldistrikt; samt

8) på allt sätt främja kommunens folkskolväsende och taga de initiativ detta kräver, samt före den 15 februari till kommunalnämnden och folkskolinspektorn inlämna berättelse över sin

verksamhet under det föregående kalenderåret.

9 §.

Ärenden, som behandlas av folkskolanämnden, beredas av sekreteraren.

Mariehamn den 4 december 1950.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON
talman.

Tor Brenning
vicesalman.

Carl Carlson
vicesalman.
